

Beredskapsplan - IUA

Telemark

Versjon 3 utgitt november 2011

Innhold

1.	INNLEDNING	3
1.1	Generelt	3
1.2	Godkjenning fra KLIF	3
1.3	Lovgrunnlag	4
1.4	Aksjonsplikt	5
1.5	Aksjonsnivåer	6
1.6	Definisjoner	6
2	ORGANISERING	8
2.1	Årsmøte	9
2.2	Beredskapsstyret	9
2.3	Sekretariat	9
2.4	Opplæring/øvelser	9
2.5	Anvisningsmyndighet	10
2.6	Utgifter til aksjoner/garantier (eget regnskap)	10
2.7	ELS – Enhetlig ledelsesystem	11
2.8	Innsatsledelse/aksjonsledelse	11
3	LEDELSE	11
3.1	Vakt, varsling og mobilisering	11
3.1.1	Vaktsystemet	11
3.1.2	Sjekkliste meldingsmottaker / leder IUA:	12
3.1.3	Innsatsleder	12
4	LOGISTIKK	13
4.1	Personell	13
4.1.1	Brannvesen	13
4.1.2	Havnevesenet	13
4.1.3	Sivilforsvaret	13
4.1.4	Skogbranntropper	15
4.1.5	Forsvaret	15
4.1.6	Ledelsestøtte	15
4.1.7	Industriens rolle	16
4.1.8	Kommunens kriseledelse	16
4.1.9	Frivillige	16
4.2	Materiell	16
4.2.1	Interne ressurser	16
4.2.2	Statlig materiell	17
4.2.3	Beredskapspliktig industri	17
4.2.4	Brannvesen	17
4.2.5	Sivilforsvaret	17
4.2.6	Skogbrannovervåking – område 7	17
4.2.7	Andre ressurser	17
4.3	Forpleining/forlegning	17
4.3.1	Mat og drikke	17
4.3.2	KO	18
4.3.3	Depot	18
4.3.4	Overnatting	18
4.4	Transport	18
4.5	Samband - IT	18
5	Planlegging og miljø	19
5.1	Innsatsplan/dokumentasjon	19
5.2	Kartgrunnlag	20
5.3	Prognose/meteorologi	20

5.4	Miljø.....	20
6	ØKONOMI/ADMINISTRASJON/JURIDISK/IKT	21
7	OPERASJON	22
8	INFORMASJON	23
9	Sikkerhetskoordinator/HMS.....	24
10	Rådgivere - Liason	24
11	Vedlegg	25
11.1	Informasjonsstrategi	25
11.2	Materiell	25
11.3	Statlig mellomdepot	25
11.4	Kompetansematrise	25

1. INNLEDNING

1.1 Generelt

Kommunenes myndighet etter § 43 i forurensingsloven er delegert til IUA Telemark gjennom egen avtale med hver kommune som er godkjent i hvert kommunestyre. Delegasjonen fritar ikke kommunen for det selvstendige ansvar som er gitt etter forurensingsloven. Alle fylkets kommuner er tilsluttet.

Beredskapsplan for akutt forurensing for IUA Telemark er utarbeidet med bakgrunn i Risiko- og sårbarhetsanalysen for Telemark fra 1996 med revisjon og justering fra 2001 og erfaringer fra "Full City" aksjonen i 2009. Planen dekker alle kommuner i Telemark, med Porsgrunn kommune som vertsbrannvesen.

Planen bygger på Enhetlig ledelsessystem (ELS) som er et system vi skal organisere alle våre hendelser etter, små som store, jfr. Stortingsmelding 35 (2008-2009) og veileder om ELS utgitt av DSB, KLIF og Kystverket.

Planen forutsetter at ethvert brannvesen starter aksjoner på alle nivå i forhold til standard operasjonelle rutiner med eget materiell og mannskaps ressurser. Beredskapsplanen er et verktøy for IUAs beredskapsorganisasjon, og skal sikre iverksettelse av tiltak når en forurensningssituasjon inntreffer.

Planen skal, så langt det er mulig, gi den enkelte anvisning på hvordan de skal forholde seg når IUAs beredskapsorganisasjon aktiviseres. Den enkelte plikter å forberede seg best mulig på sin primærfunksjon.

I tillegg skal organisasjonen kunne gi den enkelte kommune, skadevolder og eventuelt Kystverket ressursmessig bistand ved akutte forurensningstilfeller.

Planen skal aktiviseres når et varsel om akutt forurensning indikerer at det er en hendelse på NIVÅ 3 eller 4.

1.2 Godkjenning fra KLIF

KLIF er tilsynsmyndighet overfor IUA'er i Norge.

Planen skal godkjennes av Klima og forurensningsdirektoratet(KLIF).

1.3 Lovgrunnlag

Grunnlaget for beredskapen ligger i Lov av 13. mars 1981 nr. 6 - "Forurensningsloven"

I § 38 defineres akutt forurensning som "Forurensning av betydning som inntretr plutselig og som ikke tillates etter bestemmelse i eller i medhold av forurensningsloven."

§ 39 Beskriver den varslingsplikt alle, inkludert kommunene, har i forbindelse med akutt forurensning. "Varslingsplikten påhviler den ansvarlige. Også andre har plikt til å varsle."

Nærmere bestemmelser om varslingsplikten er gitt i "

§ 43 sier at "Kommuner skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap etter §§ 40-42."

§ 44 gir forurensningsmyndigheten (Kystverket) rett til å stille krav til den kommunale beredskapen, få fremlagt beredskapsplan til godkjenning, samt å pålegge kommuner å samarbeide om beredskap (IUA).

§ 46 slår fast at kommunen har plikt til å aksjonere, selv om situasjonen ikke faller innenfor rammen for kommunal beredskap (§ 43).

§ 47 beskriver kommunenes plikter vedrørende bistand med personell og utstyr ved aksjoner, også utenfor eget område. § 47 gir videre kommunen myndighet til å pålegge private beredskapspliktige å bistå med utstyr og personell.

Med hjemmel i forurensningsloven er det også utstedt følgende forskrifter:

- "Forskrift for sammensetning og bruk av dispergeringsmidler for bekjempelse av oljesøl."
- "Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning."
- "Forskrift om nedgravde oljetanker"

Lov om vern mot brann, eksplosjon mv

Det er i " Lov om vern mot brann, eksplosjon mv. av 14.juni 2002 nr 20", beskrevet brannvesenets rolle:

§ 11 fastslår at brannvesenet skal bistå ved andre akutte ulykkessituasjoner enn brann.

§ 15 regulerer avtaler om beredskapssamarbeid

§ 20 fastslår at brannsjefen skal ha skadestedsledelsen inntil oppgaven eventuelt overtas av annen ansvarlig leder. Dette gjelder når intet annet er avtalt, f.eks. i form av beredskapsplan mot akutt forurensning.

Med hjemmel i Lov om brann, eksplosjon mv. er det bla utstedt følgende forskrift med veiledning:

- "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen" som setter nærmere krav til beredskapen ved brann og andre ulykkessituasjoner.

1.4 Aksjonsplikt

Ved en akutt forurensing på nivå 3 og 4 skal IUA aksjonere for å håndtere hendelsen.

1.5 Aksjonsnivåer

NIVÅ 1 SKADEVOLDER AKSJONERER	Skadevolder aksjonerer med sin beredkapsorganisasjon. Kommunen og eventuelt IUA kontrollerer at skadevolder har iverksatt nødvendige tiltak
NIVÅ 2 KOMMUNEN AKSJONERER	Ved mindre tilfeller av akutt forurensning: Enkeltkommunen aksjonerer i h t egen plan, men med eventuell ressursbistand fra vertskommunen. Kommunens utpekte aksjonsleder leder aksjonen
NIVÅ 3 Virkeområde for denne beredkapsplan IUA AKSJONERER VERTSKOMMUNE	Ved tilfeller av akutt forurensning der oppgaven er større enn den enkelte kommune kan klare, aksjonerer IUA på vegne av en eller flere enkeltkommuner. Denne beredkapsplan dekker slike aksjoner. I noen tilfeller vil IUA ha aksjonsansvar, men vil kunne velge å bare benytte ressurser fra vertskommunen
NIVÅ 4 KYSTVERKET AKSJONERER IUA IVARETAR REGIONAL LEDELSE	IUAs aksjonsledelse vil enkelt kunne tilpasses den samspillorganisasjon som blir ledet av Kystverket ved eventuelt store oljevernaksjoner. Ved store forurensningsaksjoner der KYSTVERKET har aksjonsledelsen, skal IUA etter anmodning fra og på vegne av KYSTVERKET, ivareta den regionale operative ledelse av aksjonen (ref Forurensningsloven § 47 om bistandsplikt).

1.6 Definisjoner

Absorbent – middel som kan suge opp forurensingen i sine porer. (for eksempel oljebark)

Akutt forurensing – med akutt forurensing menes forurensing av betydning, som inter plutselig og som ikke er tillat etter Forurensingsloven.

Innsatsplan er en situasjonsbetinget plan utarbeidet for det aktuelle innsatsstedet, som innsatsleder utarbeider for hele den pågående innsatsen. Innsatsplanen kan være verbal eller skriftlig.

Beredkapsstyre - formelt oppnevnt styre med ansvar for å ivareta kommunenes plikter etter Forurensningslovens § 43, første ledd.

Bekjempning - fysiske, operative tiltak for å stoppe og begrense et akutt utslipp og som pågår fra et utslippet har funnet sted frem til dette er kommet under kontroll

Dimensjonerende utslipp - ett eller flere tenkte utslipp som kan inntreffe innen området og som beredskapen bygges opp for å kunne ivareta

Dispergering - tilsetning av kjemisk middel som finfordeler olje i vann

ELS – Enhetlig ledelsesystem

Forurensningsmyndighet - offentlig instans som har myndighet i henhold til Forurensningsloven

Geografisk virkeområde - klart definert og avgrenset område som beredskapen skal omfatte (eksempelvis en region, en kommune el.l.)

Grunnlinjen - rette linjer trukket gjennom de ytterste punkter på den norske kyst

Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning - IUA - beredskaps- og aksjonsutvalg sammensatt av ledere for ulike beredskapsinstanser (brannsjef, havnesjef, politimester, repr for industrien) i regionen. Utvalget skal planlegge, iverksette og lede større aksjoner mot akutt forurensning innen regionen på land og til sjøs ut til 1 nm fra grunnlinjen dersom skadevolder ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak.

Mobiliseringstid - tid fra varsel om akutt utslipp er mottatt til utstyr/personell er klart til avreise (dvs responstid minus transporttid)

Nødmeldesentral - Fagsentral brann som mottar melding om akutt forurensning (tlf 110). Tilsvarende fagsentraler finnes for politi (112) og ambulanse (113)

Operasjonell - Beredskapsorganisasjonens evne til å fungere i øyeblikket og på sikt

Operativ - funksjonsdyktig og vedtaksfør

Region - geografisk avgrenset område for interkommunalt beredskapssamarbeid for å ivareta kommunenes plikter etter Forurensningslovens § 43 - Kommunal og statlig beredskap.

Responstid - tiden fra varsel om akutt utslipp er mottatt til aktuelle tiltak iverksettes på skadested

Restaurering - tiltak som iverksettes når saneringen er avsluttet for å tilbakeføre plante- og dyrelivet til tilstanden før utslippet inntraff

Sanering - Opprensning av forurensning etter akutfasen. Det vil si tiltak som iverksettes når det ikke er lenger er fare for at forurensningen kan komme i drift eller spre seg videre

Innsatsleder er den øverste leder som IUA bemyndiger på innsatsstedet.

Kommando er den myndighet en innsatsleder eller skadestedsleder har til å koordinere og lede innsatsstyrkene. Kommando utøves over egne styrker, det vil si styrker og personell som man til daglig har ledelsesansvaret for.

Kontroll er den myndighet en innsatsleder utøver over innsatspersonell som ikke normalt er under hans eller hennes kommando.

Sektor er geografisk eller funksjonelt område hvor en klart definert innsatsstyrke arbeider under en leder. Et område består av flere teiger. Innsatsstyrken kan bestå av flere lag.

Teig er geografisk eller funksjonelt område hvor ett klart definert innsatsstyrke arbeider under en leder. Teig er en del av en sektor.

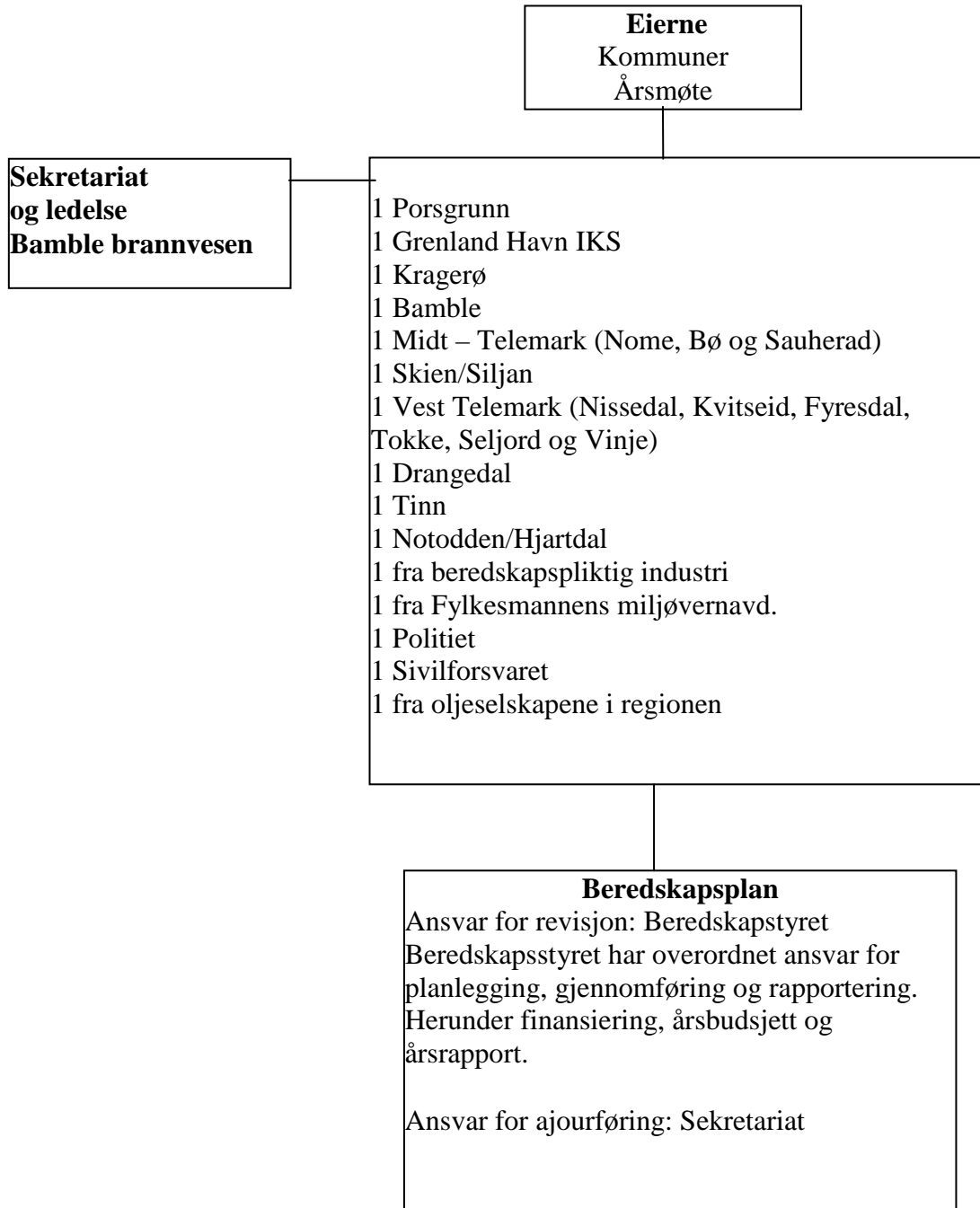
Ledelsestøtte

Utdannet personell som kan bistå innsatsleder med arbeid i forskjellige stabsfunksjoner.

KO/Kommandoplass

Stedet der staben er etablert.

2 ORGANISERING

2.1 Årsmøte

På årsmøtet for Telemark IUA møter representanter fra hver kommune. Årsmøtet beslutter IUAs budsjett og planer for kommende periode og behandler beredskapsstyret årsrapport.

2.2 Beredskapsstyret

Beredskapsstyret skal ivareta eierkommunenes beredskapsplikt.

Beredskapsstyret har overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering, herunder finansiering, årsbudsjett og årsrapport. Styret har ansvar for at det til enhver tid foreligger en hensiktsmessig beredkapsplan, og at denne revideres ved behov, minst hvert 4. år. Styret skal påse at personell- og utstyrsressursene er tilstrekkelige i forhold til skadepotensialet i regionen, herunder at personellet blir gitt nødvendig utdanning og får muligheter til å perfektionere seg slik at beredkapsorganisasjonen kan løse sine oppgaver. Interkommunalt Utvalg mot Akutt Forurensning (IUA) er beredkapsregionens operative organ som trer sammen ved aksjoner.

For at IUA beredskapen skal fungere effektivt er det nødvendig:

- at enkeltkommunenes og private virksomheters beredkapsplaner samordnes for å kunne koordinere innsatsen når oppgaven er større enn hva den enkelte kommune eller virksomhet kan klare
- at samarbeidet med statlige- og private organisasjoner innen området akutt forurensningsberedskap etableres og utvikles. Det er spesielt viktig at IUA beredkapsplan er harmonisert med Kystvekets beredkapsplan slik at samarbeidet kan fungere effektivt ved store aksjoner.

2.3 Sekretariat

Sekretariat har følgende oppgaver:

- legge til rette for nødvendig møtevirksomhet i beredskapsstyret
- bidra med sekretærhjelp ved utarbeidelse og revisjon av beredkapsplan
- ajourføre beredkapsplanen
- føre regnskap
- utarbeide forslag til årsplan med årsbudsjett
- utarbeide forslag til årsrapport med årsregnskap
- samordne eierkommunenes virksomhet når det gjelder utstyr
- samordne eierkommunenes virksomhet når det gjelder kompetanseutvikling
- planlegge og gjennomføre øvelser
- tilsyn med IUAets materiell og lager

2.4 Opplæring/øvelser

Beredskapen i regionen skal øves minimum en gang pr år. Øvelsen legges opp slik at tema for øvelsen endres fra år til år. Kommunene er selv ansvarlig for opplæring og øvelser for egne ansatte til aksjoner på nivå 1 og 2.

Personell som er tilknyttet IUAets og kommunenes beredkapsorganisasjon, skal gis nødvendig opplæring for å fylle sin funksjon i beredskapen. Denne kompetansen skal vedlikeholdes og oppdateres, for eksempel ved oppfriskningskurs eller øvelser. Nøkkelpersonell på ulike nivåer i organisasjonen skal gis den nødvendige formelle og

praktiske kompetanse ved kurs/opplæring spesielt innrettet for dette formål. Beredskapsstyret v/ sekretariatet er ansvarlig for at det utarbeides opplæringsplaner og at slik opplæring tilbys personellet.

2.5 Anvisningsmyndighet

Anvisningsmyndigheten under større aksjoner tilligger primært leder i det interkommunale beredskapstyret, men kan delegeres til nestleder, innsatsleder eller skadestedsleder. Leder eller hans stedfortreder har fullmakt til å iverksette nødvendige tiltak innenfor de økonomiske rammer som er gitt for beredskapen.

2.6 Utgifter til aksjoner/garantier (eget regnskap)

Skadevolder er i prinsippet ansvarlig for alle utgifter som forårsakes ved akutt forurensning. Det kan oppstå situasjoner som gjør at erstatning ikke kan oppnås p.g.a.:

- Skadevolder er ukjent eller kan ikke oppspores.
- Skadevolder er ikke betalingsdyktig.
- Skadevolder er helt eller delvis skadefri av juridiske grunner, f.eks. p.g.a. sjølovgivningens begrensingsregler.
- Skadevolder påviser at utgiftene er urimelige i forhold til den fare for skade som forelå da aksjonen ble satt i verk.

Ved aksjoner mot akutt forurensning som utvilsomt skyldes ordinær virksomhet innen kommunens grenser, kan det gis økonomiske garantier for kommunens utgifter for så vidt de overstiger gjeldende sats fra KLIF (for tiden kr. 3,- pr. innbygger (Nov 2011)) pr. tilfelle det aksjoneres mot. Ved beregning av kommunens utgifter tas det hensyn til kostnader ved bruk av eget personell og materiell.

Staten kan ved større aksjoner og økonomiske garantier/forskuttere kommunene kostnadene forbundet ved aksjoner.

Dersom statlige midler er bevilget til aksjonen, skal Kystverkets regler for godtgjørelse og kontoplan for aksjoner følges.

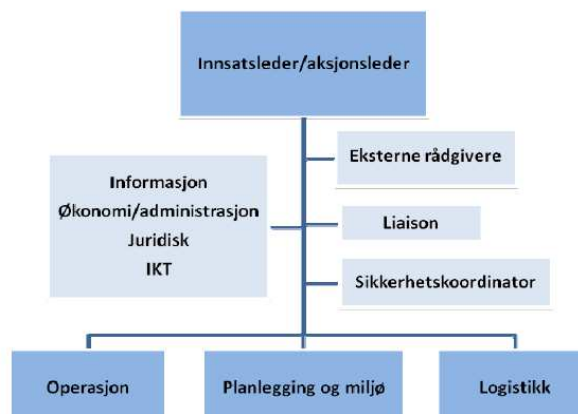
Kommunene v/innsatsledelsen må vurdere nødvendigheten av de aktuelle tiltak og påse at kostnadene står i rimelig forhold til de skader tiltakene tar sikte på å avverge. I tvilstilfelle, og når situasjonen tillater det, skal aksjonsledelsen rådføre seg med skadevolder/assurandør eller Kystverket, slik at kommunene kan få refundert sine utgifter uten innsigelse. Før endelig dekning gis av staten, må kommunene i rimelig grad ha dokumentert at det ikke er mulig å få dekning fra skadevolder.

Tvil om hvem som skal bære kostnadene må ikke utsette eventuell aksjon.

2.7 ELS – Enhetlig ledelsessystem

Vi er stort sett fokusert på små og kortvarige hendelser som gjerne varer 2-4 timer. Vi har behov for å ha et system som kan ivareta vår evne til å håndtere store hendelser og som har sitt utspring i de hendelsene vi håndtere bra i dag. Enhetlig innsatsledelsessystem (ELS) har sitt utspring i håndtering av kortvarige hendelser og vil kunne eskaleres slik at også store hendelser kan håndteres innenfor samme system. ELS har følgende funksjoner:

- Innsatsleder
- Logistikk
- Planlegging og miljø
- Administrasjon, økonomi, Juridisk og IKT
- Operasjon
- Informasjon
- Sikkerhetskoordinator (HMS)
- Liaison/Rådgiver

Det presiseres at dette er funksjoner som opprettes ved behov og som ved mindre hendelser ivaretas av en - to personer. Etter hvert som en hendelse eskaleres vil behovet for flere til å dekke ulike funksjoner øke. Ved kortvarige hendelser blir alle funksjonene håndtert av utrykningsleder alene eller av utrykningsleder og brannsjefen, brannsjefens stedfortreder eller overordnet vakt.

Referanse: ELS-veileder: www.dsb.no, www.kystverket.no

2.8 Innsatsledelse/aksjonsledelse

IUA Telemark vil ved en hendelse etablere sin innsats/aksjons- ledelse på det mest egnede stedet i forhold til en effektiv håndtering av hendelsen.

3 LEDELSE

3.1 Vakt, varsling og mobilisering

3.1.1 Vaktsystemet

IUA's vaktsystem baserer seg på at meldinger om akutt forurensning normalt varsles brannvesenets alarmtelefon 110, som angitt i telefonkatalogen. Dette telefonnummer er alltid betjent.

110 sentralen bruker standard varslingsskjema fra Kystverket

Fartøyer som befinner seg i området til Brevik trafikkentral kan varsle trafikkentralen på VHF kanal 80. Trafikkentralen er alltid betjent.

Ved behov for å alarmere IUA varsles vakthavende brannsjef i alle brannvesen.

Trafikksentralen vil varsle 110. Trafikksentralen har myndighet til å innhente nødvendige opplysninger samt å iverksette nødvendige tiltak inntil IUA overtar.

3.1.2 Sjekkliste meldingsmottaker / leder IUA:

- Motta varsel
- Les meldingen tilbake
- Vurdere situasjon
- Sørge for varsling og mobilisering av øvrig personell i IUAs ledelse
- Sørge for at varsling blir utført i henhold til varslingsplan.
- Sørge for at logging iverksettes

3.1.3 Innsatsleder

Ved starten av en akutt forurensing vil innsatsleder være brannsjefen eller hans stedfortreder (overbefal/ utrykningsleder). I aksjoner på Nivå 3 og 4 vil IUA utpeke innsatsleder i forhold til hendelsen kompleksitet og omfang.

Redningstjeneste. Hvis liv/helse er truet, er det politiet som er innsatsleder.

Akutt forurensing på Nivå 3 og 4 som går over kommune- eller fylkesgrenser blir normalt ledet av den brannsjefen der utslippet først oppstår. Dette må uansett avklares på stedet. Ut fra sikkerhetshensyn er det ikke aktuelt å kjøre parallelle innsatser med hver sin innsatsleder.

Oppgaver tildelt innsatsleder:

- Ta det overordnede ansvaret og lede innsatsen.
- Bygge opp nødvendig innsatsorganisasjon ift til dette planverket.
- Gi avklaringer og fullmakter underveis i innsatsen.
- Sørge for effektiv håndtering av hendelsen.
- Innhente informasjon
- Orienterer innsatsressursene, både egne og andre.
- Ta nødvendige beslutninger underveis i innsatsen
- Planlegge og gjennomføre nødvendige stabsmøter.

Det er viktig tidlig i hendelsen og gjennomføre en god OBBO (orientere, bedømme, beslutte og ordre) der innsatsleder må kunne se potensiale for hendelsen og tenke stort nok tidlig nok.

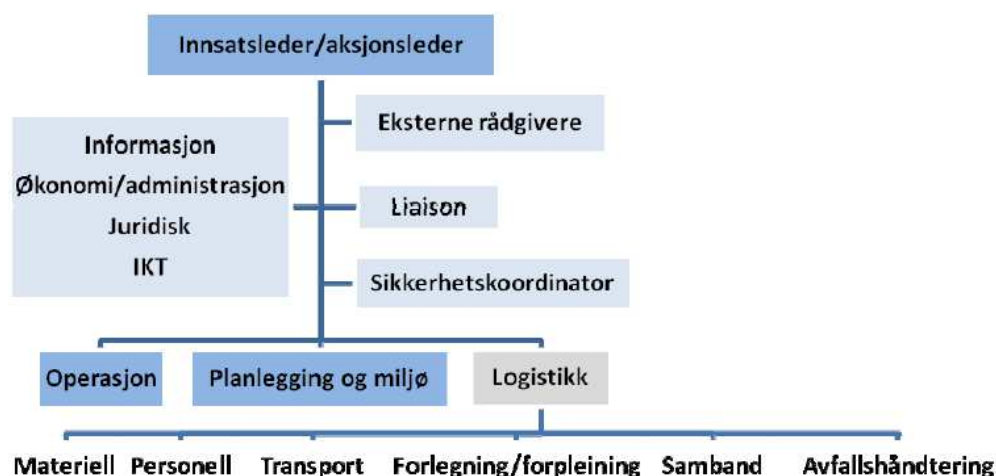
En oppsummering for innsatsleder er:

Systematiser/organiser slik at "kaosperioden" blir så kort som mulig. Hent inn hendelsen, få kontroll og gjennomfør innsatsen med kostnadseffektive tiltak.

4 LOGISTIKK

Logistikk har ansvar for å skaffe til veie nødvendige ressurser innenfor:

- Personell
- Materiell
- Forpleining
- Transport
- Samband/IT
- Avfallshåndtering

Plan sier hva som kan forventes fremover i tid med tanke på hendelsesutvikling, mannskapsressurser m.v. Operasjon sier noe om hva de trenger i forhold til prognoser for å få slukket å håndtere hendelsen. Logistikk utfører bestillinger.

Det må være en fortløpende kommunikasjon mellom disse tre funksjonene i.f.t. tilgang av ressurser, endring av behov m.v.

4.1 Personell

4.1.1 Brannvesen

Brannvesenet i den kommunen hendelsen oppstår har plikt til aksjonere. Ytterligere ressurser fra andre brannvesen eller andre etater rekvireres gjennom 110 Telemark. Vakthavende brannsjef skal sørge for at IUA blir varslet ved hendelser på NIVÅ 3 og 4.

4.1.2 Havnevesenet

Havnevesenet disponerer mannskap og materiell som er tilgjengelig etter avklaring med leder for havnevesenet.

4.1.3 Sivilforsvaret

Sivilforsvaret har i dag Fredsinnsatsgrupper (FIG-grupper) i Fyresdal, Nissedal, Drangedal, Vinje, Seljord, Midt-Telemark, Skien og Notodden der hver stasjon har sin FIG-leder og nk. Ledelsen for Telemark sivilforsvarskrets er plassert i Porsgrunn. Hver stasjon har 22 mannskap med først og fremst kompetanse på brannsløkking, førstehjelp og fasiliteter/forpleining. De kan også brukes til andre oppgaver som støtte- og forsyningsressurs.

Sivilforsvaret vil også ved store hendelser kunne trekke inn ressurser fra andre FIG'er fra andre distrikter, og vil med dette være den største mannskapsressursen. Det er inngått egen avtale om dette.

Distriktsledelsen i Porsgrunn har kompetanse innenfor ELS og ledelse og er øvd i de fleste funksjonene i systemet ELS.

Utkalling skjer via 110-sentral ved UMS-varsling. Brannsjefen/stedfortreder/innsatsleder har utkallings -myndighet. Oppmøte er på registreringspunkt oppnevnt av innsatsleder.

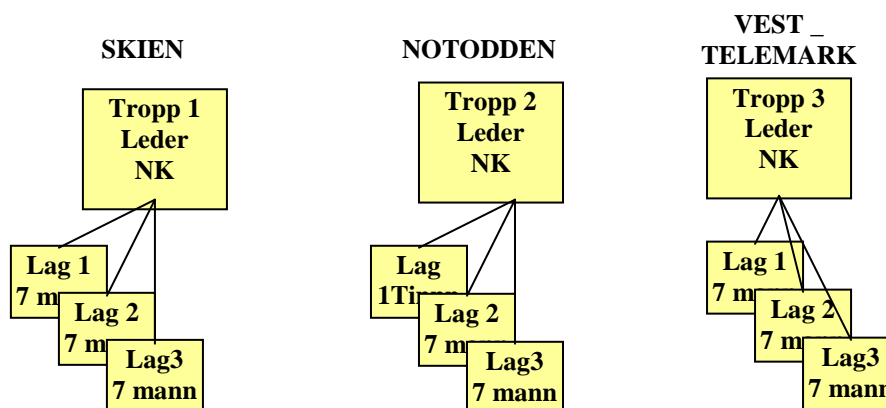
4.1.4 Skogbranntropper

Tidligere hadde vi skogbrannreservestyrke i hver kommune. Etter hvert så er det færre og færre som har sitt virke i skogen og vi har måttet vurdere beredskapen på nytt og har valgt å se på samarbeid på tvers av kommunegrensene for å fremdeles ha en slagferdig skogbrannberedskap. Skogbrannreservestyrken er avviklet og vi har innført skogbranntropper tilknyttet vertsbrannvesen.

Disse mannskapene har i sin avtale at de kan disponeres også ved andre beredskapshendelser (feks. Akutt forurensing)

Modellen i Telemark ser slik ut:

Vertsbrannvesen:

Som det går frem av figuren så er Telemark delt inn i 3 regioner med hver sin tropp. Videre har hver tropp 3 lag med ca 7 mannskap. Primært har troppene ansvar for sin lokale region, men kan ved større branner/innsatser bli spurt om å delta i andre regioner.

Skogbranntroppen skal brukes ved større skogbranner der det er behov for kvalifisert arbeidskraft for å få laget branngater, slokke brannen og etterslokking.

Utkalling skjer via 110-sentral ved SMS-varsling. Oppmøte er på registreringspunkt oppnevnt av innsatsleder.

Ved inngåelse av denne plan har kommunene, Bø, Sauherad, Nome og Bamble valgt å stå utenfor den felles etablerte beredskapen, men har inngått avtale om samarbeid.

Buskerud fylke har innført en tilsvarende modell som har 4 skogbranntropper.

4.1.5 Forsvaret

Forsvaret er en betydelig innsats-/støttestyrke ved større hendelser. Disse kan benyttes til støtte for det sivile samfunn (§13-operasjoner).

Utkalling skjer via 112-sentral (politidistriktet må rekvirere). Oppmøte er på registreringspunkt utpekt av innsatsleder.

4.1.6 Ledelsestøtte

Det er etablert et eget system for ledelsestøtte for håndtering av store hendelser i samarbeid mellom Buskerud, Telemark, Aust Agder og Hedmark fylker. Ledelsestøtten består av utvalgte brannsjef, overbefal og ledere i Sivilforsvaret som er øvet regelmessig de siste årene i håndtering av store hendelser.

Utkalling skjer via 110-sentralen i Telemark. Oppmøte er på registreringspunkt utpekt av innsatsleder.

4.1.7 Industriens rolle

Ved akutt forurensing er det av stor betydning å være i kontinuerlig kontakt med beredskapspliktig industri i Telemark. I samarbeid med disse kan man gjøre effektive kost-/nyttevurderinger og prioritere effektive tiltak basert på fagkompetanse og tilgjengelig materiell.

Utkalling skjer ved behov. Oppmøte er på registreringspunkt utpekt av innsatsleder.

4.1.8 Kommunens kriseledelse

Blir normalt etablert ved store hendelser. Dette vil være en støttespiller og kan avlaste innenfor logistikk og informasjon.

4.1.9 Frivillige

Ved bruk av frivillige må vi ha kontroll på om de har tilstrekkelig opplæring, helse, verneutstyr mv. for å jobbe med sanering i forbindelse med akutt forurensing. Ved å sette frivillige i innsats tar vi på oss arbeidsgiveransvaret med de krav til forsikringer og annet avtaleverk som måtte gjelde.

Det vil likevel være tilfeller der det vil være fornuftig å ta i mot bistand fra frivillige. Disse må da settes til arbeid som ikke medfører risiko. Ved slike tilfeller skal det inngås en avtale som regulerer ansvar, hms og kostnad. Standard kontrakt utarbeidet skal da brukes, og alle får da et ansettelseforhold i den kommunen som hendelsen er. Kommunen vil så få refundert sine kostnader fra aksjonen.

Frivillige må registrere seg i mottakssenter og tildeles en sektor/leder.

Andre

Røde Kors vil være en ressurs m.t.p. førstehjelp, transport og forpleining samt samband. Det er Røde Kors grupper i de fleste kommuner. Her må man være nøye med å kartlegge kostnader knyttet til bruk av Røde Kors.

WWF (World Wildlife Foundation) har avtale med Kystverket om å kunne bistå med personell med strandrensekompetanse i forbindelse med innsatser.

4.2 Materiell

4.2.1 Interne ressurser

IUA Telemark disponerer utstyr og materiell som er dimensjonert til å håndtere hendelser innen egen region. Ved hendelser som overgår den kapasitet IUA Telemark håndterer må ytterligere materiell skaffes fra statlig depot. Alle brannvesen vil ha eget utstyr og kjøretøy, samt materiell for å håndtere de fleste hendelser på nivå 1 og 2.

IUA's materiell og lokalisering fremgår av eget vedlegg.

Det er også rigget en stabskasse for å etablere aksjonssentral som er plassert på Skien brannstasjon.

4.2.2 Statlig materiell

Mellomdepot i Kragerø som har materiell som fremgår av eget vedlegg.
Det er også statlig hoveddepot i Horten og Kristiansand.

4.2.3 Beredskapspliktig industri

Beredskapspliktig industri er forpliktet til å ha eget beredskapsmateriell for å håndtere hendelser knyttet til egen drift.

4.2.4 Brannvesen

Generelt er de satt opp med standard utstyr og kjøretøyer. Alle stasjonene har tankbil og brannbil.

4.2.5 Sivilforsvaret

Sivilforsvaret har nødvendig utstyr for brannslukking, førstehjelp og leirdrift.

4.2.6 Skogbrannovervåking – område 7

110 Telemark administrerer skogbrannovervåkingen for Telemark, Aust og Vest Agder Fylker (Kjevik, Nome og Grenland flyklubber). Ved hendelser med akutt forurensing til vann kan flyet rekvireres og bistå med å få oversikt over omfanget av utslippet. Videre vil flyet kunne bidra til å løse mannskap og kjøretøy til de mest effektive angrepunktene. Ordningen administreres av 110 Telemark.

Utkalling skjer via 110- Telemark.

4.2.7 Andre ressurser

Ved behov for ytterligere ressurser kan det være aktuelt å støtte seg på for eksempel:

- Kommuner
 - Entreprenører
 - Kraftselskap
 - Frivillige organisasjoner
- osv...

4.3 Forpleining/forlegning

4.3.1 Mat og drikke

Det er tilstrekkelig drikke i brannbilene til den første innsatsen. Ved innsats som har potensialet i seg til å vare mer enn 2-3 timer må det straks iverksettes arbeid med å skaffe til veie mat og drikke.

For innsats utover et halvt døgn må det etableres forsyningstjeneste med mat og drikke både i KO og ute i hver sektor. Dette kan med fordel tildeles berørt kommune, FIG eller Røde Kors.

Det er viktig å tenke hygiene i.f.t. vask, mat og toalettfasiliteter.

4.3.2 KO

Prinsippene for ELS er å etablere en ledelse så nær innsatsområde som likevel er effektivt organisert i forhold til sitt gjøremål. Dette er viktig for at vi skal få til en sømløs flyt mellom de ulike funksjonene i innsatsorganisasjonen.

Følgende krav bør stilles til fasilitet for ledelse:

- strøm og varme
- internettoppkobling
- sambandsdekning (unngå lave punkt)
- muligheter for hvile

Er det ikke muligheter for å etablere akseptable fasiliteter, så etableres KO/Stab i telt.

For langvarige innsatser må det etableres fasiliteter for toalett og dusj. Det skal fortrinnsvis brukes skoler og andre anlegg tilknyttet kommuner til dette.

4.3.3 Depot

Det må etableres et mottak av ressurser der materiell og kjøretøy skal registreres inn før dette blir sett ut i innsats. Ressursene skal merkes.

Depot skal fortrinnsvis plasseres i nærhet av KO/Stab.

4.3.4 Overnatting

Ved langvarige hendelser vil det være behov for overnattingsmuligheter for mannskap og ledelse som går skiftordning.

4.4 Transport

Det må etableres transport for mannskap til og fra sektorer samt til og fra hjemsted. Av sikkerhetsgrunner bør ikke mannskap kjøre selv hvis de har vært i innsats over lengre tid.

4.5 Samband - IT

Det må fra starten av settes av ressurser for å bygge opp en sambands- og kommunikasjonsplan. Utgangspunktet er:

Ved kortere innsatser bruker vi eget samband. Dette kan forsterkes med sambandsmateriell fra 110 Telemark (16 radioer og base) som er plassert på Skien brannstasjon. I tillegg har Porsgrunn brannvesen en egen repeater som kan plasseres ut for å øke dekning på sambandet.

Ved lengre innsatser etablerer vi et helt nytt sambandssystem basert på Sivildforsvarets radioer, repeatere m.v. Det skal utleveres en radio for hver leder (sektorledere og hvert ledernivå opp til leder operasjon).

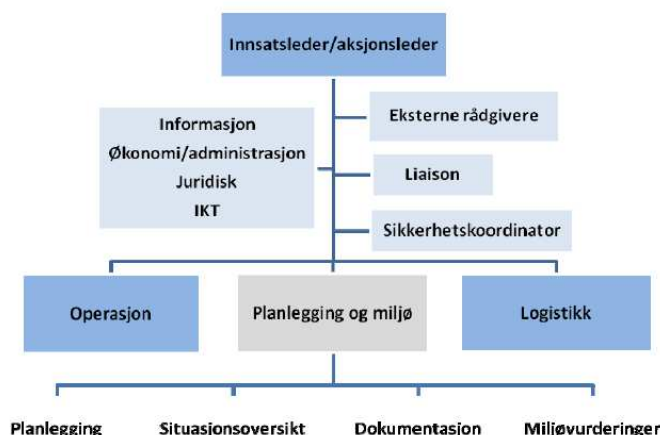
Sikringsradioer og radioer/repeatere fra andre etater vil være å se på som suppleringer eller innad i hver enkelt sektor.

Kompetanse IT skal være identifisert for å sikre rask og effektiv etablering og drift av KO.

5 Planlegging og miljø

Funksjonen plan skal:

- Planlegge
- Situasjonsoversikt
- Dokumentasjon
- Miljøvurderinger

Plan sier hva som kan forventes fremover i tid med tanke på utvikling av hendelsen, mannskapsressurser m.v.

Funksjonen plan har en viktig koordineringsrolle på tvers i organisasjonen, og også for å sikre planlegging på lengre sikt.

Starten av en hendelse kan ofte være noe uoversiktlig og "kaosperioden" er et kjent navn. Planfunksjonen skal sørge for å se frem i tid, men som regel vil man først jobbe for å komme ajour, deretter å se 6 timer frem, 12 timer, 24 timer. Det skal utarbeides en plan for hvert arbeidende skift.

Plan skal legge til rette for operasjon slik at de kan gjøre de rette disposisjonene

Om behov må det knyttes fagpersoner til funksjonen. Dette kan være kommunen sin kartavdeling, miljøvernråd giver m.fl.

Det er Plan som er ansvarlig for å holde samle all informasjon og produsere innsatsplan for aksjonen.

Husk alltid å ha en plan A og en plan B (Worst Case scenario.)

5.1 Innsatsplan/dokumentasjon

Som et koordinerende ledd er det Plan som utarbeider innsatsplan for hendelsen. Dette fungerer ved å hente inn nødvendig informasjon fra de andre funksjonene. For langvarige hendelser vil innsatsplanen normalt i sin helhet være skriftlig.

Innhold i en innsatsplan kan være:

- Oversikt organisasjon/team
- Organisasjonskart
- Oversiktskart skadested
- Oppgavefordeling sektorer
- HMS-melding
- Forventet utvikling
- Værprognose
- Logistikk-melding
- Medisinsk plan/førstehjelp
- Sambandsplan
- Telefonliste
- Informasjonsmelding
- Demobiliseringsplan

Innsatsplanen vil være å se på som dokumentasjon av strategi og taktikk samt utførelse/håndtering av hendelsen. Denne dokumentasjonen må sees i sammenheng med loggføring i Operasjon. Mal for innsatsplan finnes i ELS veileder på www.dsb.no.

5.2 Kartgrunnlag

Det er en forutsetning for sikker og effektiv innsats at det blir produsert kartgrunnlag. Kartene må være lesbare og helst i A3-format. Kartene skal formidles til sektorledere, og stab. Det skal ikke være ulike versjoner av kart da dette kan skape misforståelser.

Miljøårsbarhetskart

Det er utarbeidet miljøårsbarhetskart for IUA Telemark som finnes kun på papir per dags dato. Det er startet en prosess i samarbeid med Fylkesmannen i Telemark for å få dette digitalisert inn i Fylkesmannens kartinnsynsløsning. (Kart i gammel plan må derfor tas vare på inntil dette er utført)

5.3 Prognose/meteorologi

For å kunne forutsi spredning av forurensingen er det nødvendig å kjenne til:

- Værprognose
- Topografi
- Strømningsforhold (strømbaneberegninger)
- Type terreng

Værprognose. www.yr.no må brukes med forbehold. Målepunktet kan være plassert langt borte fra der som utslippet har skjedd.

Mest korrekt værvarsel får vi hos Statens Meteorologiske institutt.

For å kunne vurdere disse forholdene så må man normalt knytte til seg fagfolk fra med lokalkunnskap.

5.4 Miljø

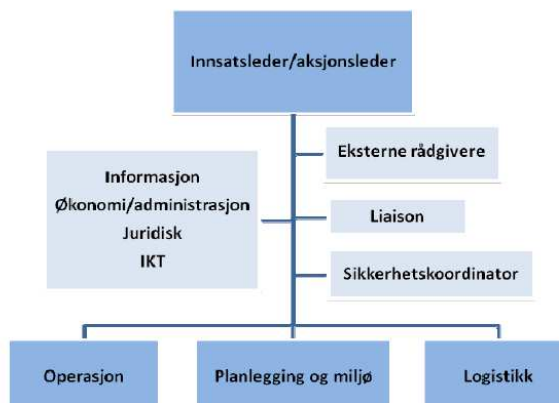
Miljøutfordringen ved akutt forurensing er stor. Det er viktig å knytte til seg kvalifisert kompetanse så tidlig som mulig. Ved aksjoner på vann vil IUA's strandrensekompetanse være sentral. Kommunenes miljøkoordinator må involveres. Det vil i tillegg være viktig å dra nytte av Fylkesmannens miljøvernnavdeling og det miljøfaglige nettverk de har. Fylkesmannens miljøvernnavdeling vil tiltre som rådgiver ved aksjoner og inngå som en naturlig del av stabsmøter.

6 ØKONOMI/ADMINISTRASJON/JURIDISK/IKT

IUA har inngått avtale med Grenlandskommunenes innkjøpsenhet (GKI) og kan benytte seg av alle inngåtte rammeavtaler.

Funksjonene skal:

- ivareta økonomi/adm.
- ha oversikt over avtaler, innkjøp, leie m.v.
- Ha oversikt over kostnadene knyttet til hendelsen med tidsforbruk (timelister og timer ved leie).
- Håndtere krav eller kompensasjoner.
- Håndtere rutiner for dokumentasjon/arkivering
- Ivareta juridiske spørsmål
- Etablere funksjonelt IKT oppsett

For alle som ikke har forhåndsinngåtte avtaler med IUA må inngå dette før innsats. Kostnadsdeling er:

- Sivilforsvaret bærer egen kostnad.
- Forsvaret bærer egen kostnad.
- Politiet bærer egne kostnad.
- Andre brannvesen Får dekket kostnader fra IUA.
- Skogbranntropp Får dekket kostnader fra IUA.
- Skogbrannfly Får dekket kostnader fra IUA.
- Støtteteam Får dekket kostnader fra IUA.
- Frivillige Standard kontrakt og midlertidig ansettelse i kommune.
- Andre Avtaler må inngås fortløpende.

IUA søker å få refundert kostnadene fra skadevolder eller fra Kystverket på nivå 4.

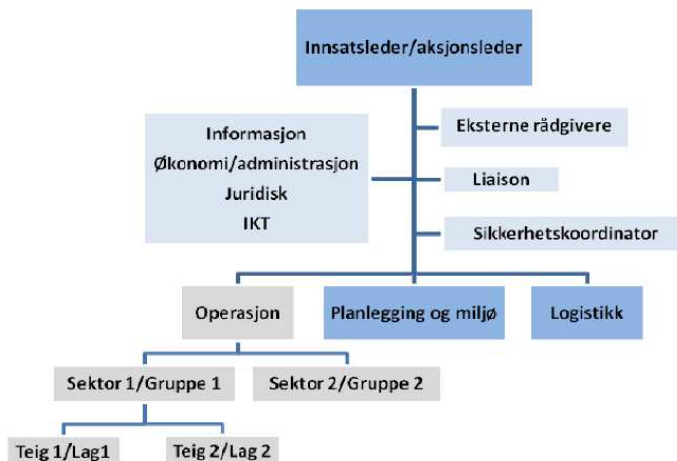
Ved inngåelse av avtaler under innsats lønnes frivillige etter samme timesats som Fagarbeider 10 års ansinietet. Ved leie av utstyr og kjøretøy gjelder KS sine satser eller avtalt pris ved inngåelse av kontrakt. Viktig å vurdere nødvendighet av innleid utstyr fortløpende og returnere det hvis behovet endres.

”Alle ressurser må komme systematisk inn i hendelsen og forlate denne på samme måte”!

7 OPERASJON

Funksjonen plan skal:

- lede taktisk innsats
- iverksette innsatsplan
- organisere innsatsen hensiktsmessig i sektorer
- utnytte tildelte ressurser effektivt
- ivareta HMS for innsatspersonell
- synliggjøre behovet for ressurser frem i tid

Operasjon skal iverksette innsatsplaner og samordne all taktisk innsats.

Utfordringen for operasjon er at en hendelse med akutt forurensing er en dynamisk hendelse som trenger dynamisk ledelse. Videre er det viktig at operasjon organiserer sin funksjon med sektorinndeling. Hver sektor skal ha en leder uavhengig av hvem som arbeider i sektoren. Dette er viktig med hensyn til HMS-arbeidet.

Operasjon er også ansvarlig for disponering av helikopter og andre mekaniserte ressurser som settes inn. Dette kan opprettes som egen sektor eller legges under en eksisterende sektor. Ved helikopterbruk:

- bruk helikopter til å få en oversikt fra lufta.
- bruk helikopter til å få fraktet utstyr og om nødvendig mannskap ut til sektorene.
- det må være samsvar med kart i luft og på bakke.

Ved oppsett av sektorer så skal hver sektor ledes av en kompetent leder (utrykningsleder, fig-leider m.fl.) for den oppgaven som skal løses.

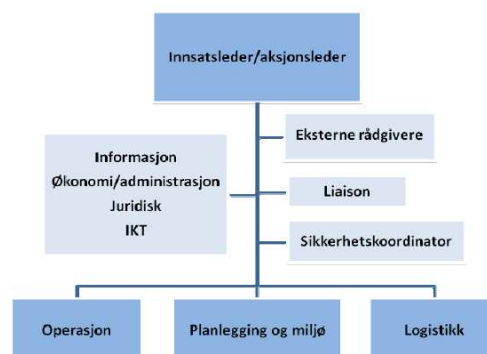
Ved opprettelse av sektorer, ikke bruk samme nummerering som for sektorer som ikke er i bruk lengre. Lag nytt sektornummer.

Hver sektor kan inndeles i flere teiger som kan være geografiske eller funksjonelle. Disse er underlagt sektorleder og skal fremgå av innsatsplan.

8 INFORMASJON

Funksjonen plan skal:

- Ha oversikt over hendelsen.
- Ivareta informasjonshåndtering
- Koordinere for presse og media
- Utarbeide pressemeldinger
- Sørge for informasjon til innsatsorganisasjonen.
- Sørge for informasjon til kommune og eierinteresser.
- Samordne informasjons håndtering med andre involverte etater.

Det må vies stort fokus på:

- Informasjon til innsatsstyrken. For å holde motivasjonen oppe ved langvarige hendelser, må alle ha en forståelse av hendelsen og omfanget av denne samt sin rolle. Dette gjøres gjennom innsatsplan, oppslag i KO og briefinger ved vaktskifter.
- Informasjon til presse og media. Dette er viktig får å få ut fakta og skape en forståelse for strategi og taktikk. Uten denne informasjon skapes lett spekulasjoner. Bruk aktivt NTB, koordiner pressekonferanser, arrangerer turer ut til hendelsen m.v.

Bruk også kommunen sin internettside til å nå ut med informasjon.

Ha fokus på følgende:

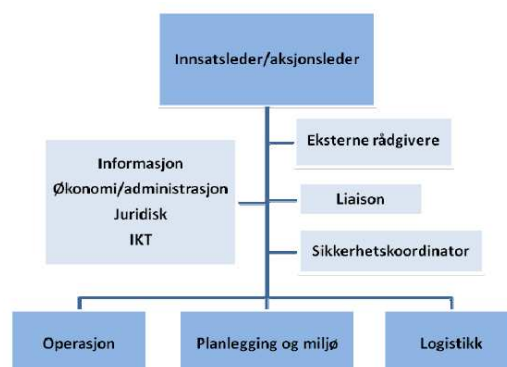
- Informasjonsbehovet er særdeles stort, spesielt i innledende fase. Ikke undervurder denne belastningen.
- Presse og media er som deg og meg; folk som ønsker å gjøre en god jobb. Legg til rette for dette.
- Hold fokus på den informasjonen som IUA er ansvarlig for.
- Vær forberedt og hold deg til det som du skal si. Ikke spekuler.

Se også vedlagt Informasjons- og kommunikasjonsstrategi IUA Telemark i eget vedlegg.

9 Sikkerhetskoordinator/HMS

Funksjonen plan skal:

- ha oversikt over gjeldende sikkerhetsbestemmelser eller sikkerhetsinstrukser,
- vurdere og dokumentere risiko og dokumentasjon og
- bidra under utvikling av innsatsplaner.
- Ha kjennskap til Kystverkets HMS folder og sørge for at alt innsatsmannskap har tilstrekkelig opplæring innen HMS og de oppgaver de er satt til å utføre.

Funksjonen skal koordinere HMS-arbeidet og sørge for at helse, miljø og sikkerhet er en del av hele innsatsen fra ledelsen og ned til hver av innsatsmannskapene. Videre koordinere dette arbeidet opp mot Kystverket i aksjoner på Nivå 4.

Akutt forurensing er kanskje den innsatsen som krever mest oppmerksomhet vedr. helse, miljø og sikkerhet og informasjon og forståelse er særs viktig for å skape gode holdninger og sikker innsats. Sektorlederne er ansvarlig for sin sektor og hms-funksjonen er vil kun bidra til at hms'en blir ivaretatt. Dette gjøres gjennom overvåking, sektorledermøter og innsatsplaner.

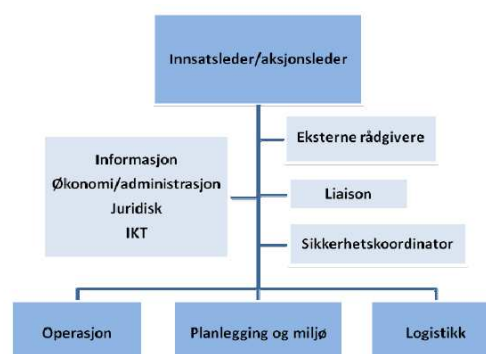
Ha spesielt fokus på:

- sektorisering av hendelsen. På denne måten vil hms'en følge linjeledelsen.
- Lange økter skaper farlige situasjoner. Mat, drikke og hvile er nøkkelford.
- Arbeid om natta må unngås i størst mulig grad.
- HMS veileder fra Kystverket
- RUH (rapport uheldige hendelser)

10 Rådgivere - Liason

Funksjonen plan skal:

- være bindeledd til egen organisasjon og faglig rådgiver innenfor sitt fagområde
- gi faglig rådgiving og informasjon til egen organisasjon og innsatsleder

Rådgivere er relevante fagpersoner som kan bidra med informasjon under håndtering av hendelser, og være en kanal for rapportering tilbake til egen organisasjon. Relevante fagpersoner kan for eksempel komme fra Kystverket, politiet, Forsvaret, DSB, Fylkesmannen, kommuner, havnevesen, grunneiere og frivillige organisasjoner. Rådgivere kan også plasseres i de øvrige funksjonene for å ivareta oppgaver der.

11 Vedlegg

11.1 Informasjonsstrategi

11.2 Materiell

11.3 Statlig mellomdepot

11.4 Kompetansematrise

Vedlegg 11.1

Informasjons- og kommunikasjonsstrategi IUA Telemark
Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing i Telemark
Dato: 23.03.2010
Erstatter dokument godkjent av SFT: 18.03.1999

Strategi: Hente inn hendelsen og normalisere. Det vil si at det forurensete området ved innsatsens slutt skal være som før hendelsen inntraff.

Overordnet målsetting:

- Gjennomføre innsats uten skade på egne mannskaper og tredje person.
- Hindre forurensing i å nå særskilt sårbare områder.
- Fjerne forurensingen i tråd med helse- og miljøprioriteringer i området, der dette er mulig.
- Hindre videre spredning og starte grovsanering der dette er mulig.
- Hindre skade på Telemarks natur- og verneområder som fuglereservater, Geoparken, skog- og strandområder, vassdrag, landskapsvernområder og naturreservater.

Formål: Informasjon er 70 % av all krisehåndtering. IUA Telemark bedømmes etter hvordan krisen håndteres og ikke etter årsaken til krisen. Vår informasjon skal være proaktiv, hurtig, åpen og samordnet.

IUA Telemark skal:

- Vise handlekraft og engasjement.
- Ha nødvendig kompetanse og ekspertise.
- Vise ansvarlighet.
- Være løsningsorientert.
- Vise medfølelse.
- Jobbe for et godt tillitsforhold mellom innbyggere og innsatsstyrkene.

Informasjon under akuttfasen:

Publikum er interessert i hvem, hva, hvor – problemstillinger. Hvor er det verst? Hva gjøres? Hvilke tiltak synes? Hvilke tiltak vil ikke publikum se? Hva har hendt? Hva er problemene? Hvordan kan krisen og problemene komme til å utvikle seg? Hva er kriseledelsens plan for å løse krisen? Hvilke tiltak skal iverksettes?

Mål:

Publikum og ansatte skal motta god informasjon om IUA Telemark sitt ansvarsområde vedr. hendelsen. De skal lett finne relevant informasjon og ha kommunikasjonskanaler tilgjengelig der de kan stille spørsmål. Informasjonsavdelingen skal sørge for at ansvarlige i IUA-ledelsen er tilgjengelige for pressen.

Det betyr:

- Oppdaterte internettsider
- Forutsigbarhet og synlighet
- Service til publikum
- Informasjon til ansatte under aksjonen

Tiltak:

- Jevnlig oppdateringer på nettsider.
- Daglige innsatsplaner/arbeidsplaner særlig under akuttfasen skal også inneholde informasjon til ansatte. Når aksjonen går over i daglig drift lages innsatsplaner ukentlig.
- Unngå forvirringer, aksjonens nettsider kan linkes fra de kommunale nettsidene.
- Sosiale medier som Twitter og Facebook. Sosiale medier utvikler seg hele tiden, så aksjonen skal være åpen også for andre nye, sosiale medier.
- Lage e-post-gruppe til samarbeidspartnere, sende dem oppdatert og relevant informasjon på e-post.
- Synlighet til landets befolkning, lokalbefolkning, hytte- og båtfolk, turister, interesseorganisasjoner, lokale og sentrale myndigheter.
- Informasjonsmøter til berørte parter, så som lokalbefolkning, hytte- og båtfolk og lokalpolitikere.
- Engasjerte og frivillige vil bli organisert til aktivt opprydningsarbeid under betryggende forhold og med fokus på HMS.
- Fokus på informasjon i førstelinjer.
- Innsatsplaner blir videreformidlet på e-post til kommuner, servicetorg, Grenland havn, Fylkesmannen i Telemark, KS Telemark. Der er etatens møtестruktur, status og tidspunkt for pressebriefinger presentert.
- Organisere innsamling av dokumentasjon ved bilder.

Informasjon under driftsfasen/etterfasen:

Mål: IUA Telemark skal i drifts- og etterfase formidle informasjon på en god og troverdig måte til befolkningen.

Det betyr at:

- De daglige innsatsplanene som distribueres til e-post-liste vil være en god dokumentasjon for hva som er blitt utført til hvilken tid.
- Strategi for hvem som uttaler seg om:
 - Operasjonens status.
 - Proaktivitet i forhold til lokalbefolkningen rundt foredragsvirksomhet.
 - Evaluering av hendelsen og en vurdering av forbedringspunkter for fremtidig olje- og forurensingsberedskap.
 - Økonomiske spørsmål og vurderinger.

Tiltak:

- God loggføring.
- Sikre gode rutiner for erfaringsoverføring mellom fagpersoner og tilbake til kommunene som "eiere" av det berørte området.
- Foredragsvirksomhet for ulike målgrupper.

Prioriterte informasjonskanaler under hendelsen:

Aksjonens internettnettportal.

Berørte kommuners internettportaler.

Hvis det er en statlig aksjon i regi av Kystverket: www.kystverket.no .

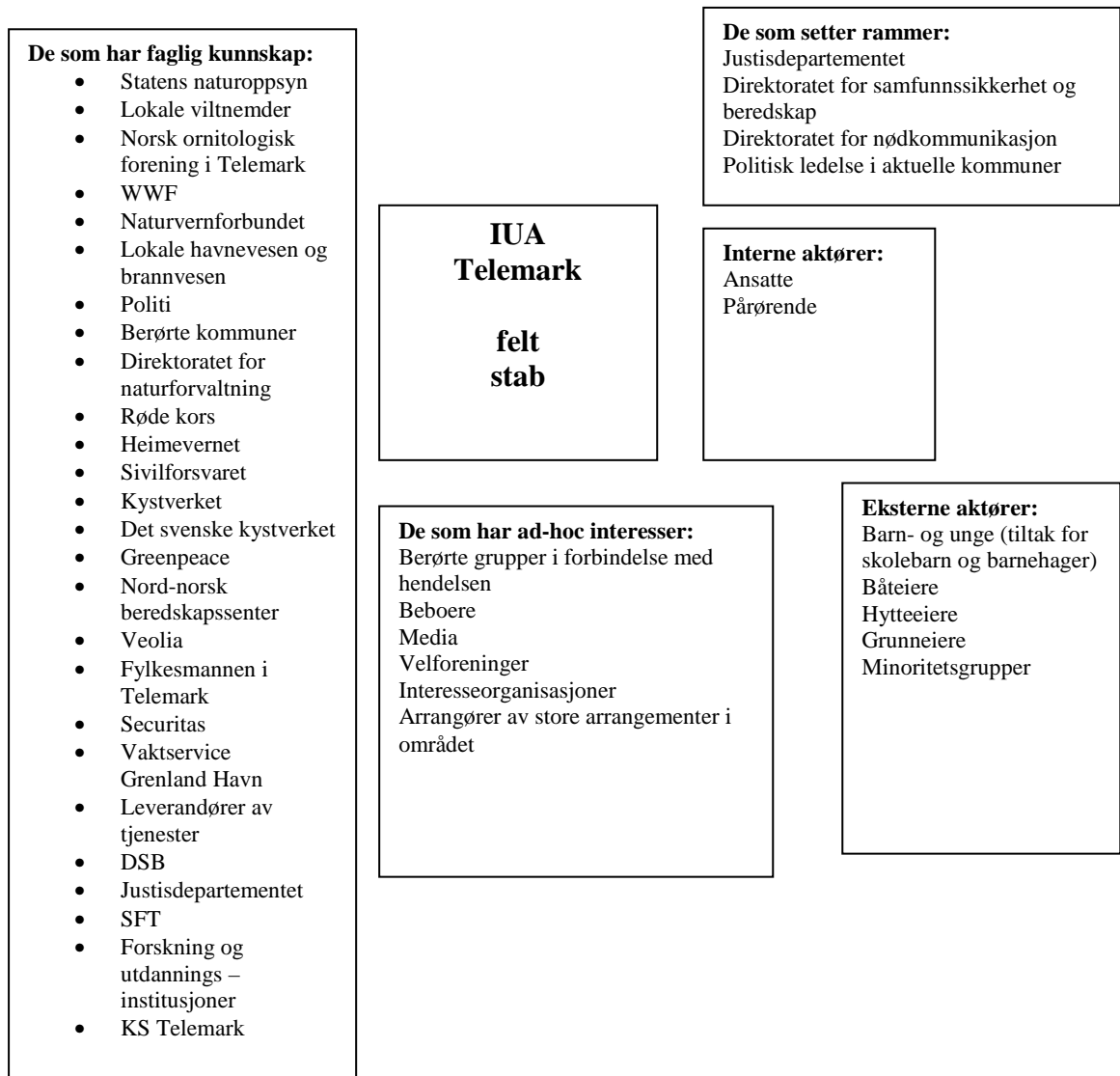
Andre, sentrale samarbeidspartneres internettportaler.

- Pressekonferanser/ pressebriefinger.
- Direkte kontakt med presse og publikum.
- Lokal og nasjonal presse.

Temaer for innsalg:

- Ressursoversikt.
- Bilder som viser status på miljøarbeidet.

Målgrupper til hendelsen (dette er et eksempel, må vurderes for hver enkelt aksjon):

Vedlegg rundt org

Fordeling av informasjonsansvar mellom kommuner, Staten, IUA og Politi under kriser/aksjoner der forurensingsloven trer i kraft.

Dersom det er besluttet å være en statlig aksjon, skal Statens aksjonsledelse ha ansvaret for overordnet skadestedsledelse. IUA Telemark har ansvaret for innsatsarbeidet på skadestedsområdet. Kommunenes kriseledelse har ansvar for kommunenes innsats- og krisehåndtering.

Statens aksjonsledelse uttaler seg om omfanget av ulykken/hendelsen. Politiet uttaler seg om årsak og etterforskning.

Kommunen v/ordføreren

- Viser omsorg for kommunens innbyggere.
- Omsorg for ansatte.
- Skal berolige innbyggere og ansatte.
- Forteller om kommunens generelle beredskap.
- Skal tydelig vise at kommunen har kontroll og tar ansvar.

Servicesenteret og Sentralbordet

Kommunikasjons- og informasjonsavdelingen i IUA Telemark sørger for at servicesentrene og sentralbordene i kommunene får all relevant informasjon. Disse har en nøkkelfunksjon som informanter til publikum under uventede hendelser og kriser. Særlig vil servicesentrene kunne ta imot henvendelser fra frivillige. Det er laget egen beredskapsplan, varslingsliste og mannskapsliste for servicesentrene. Se kommunenes kriseplaner.

Pressekonferanser

Behovet for pressekonferanser vurderes løpende under oppryddingsaksjonen. Ved en pressekonferanse får man anledning til å møte alle mediene på en gang, og det er en rasjonell og praktisk arbeidsform for kommunikasjon for alle parter.

Pressekonferanser avholdes på egnet sted i tilknytning til operasjonssentralen, eller ute i felten.

Pressekonferansen ledes av informasjonsansvarlige enten hos den statlige aksjonsledelsen eller i IUA Telemark, dette kan man veksle på avhengig av om det gis sentral eller lokal informasjon. Kriseledelsen trekker med de fagpersoner og samarbeidsinstanser man eventuelt ønsker skal supplere informasjonen.

Pressekonferansen skal være kortest mulig, ca 20 min.

Mellom pressekonferansene kan kommunikasjons- og informasjonsmedarbeidere i IUA Telemark uttale seg og gi informasjon til publikum og presse om det som allerede er sagt fra ledelsen i IUA Telemark, men de skal ikke gi ut ny informasjon uten å konferere med innsatsleder.

Budskapet fra innsatsledelsen skal ikke endres på. Informasjonen som gis skal ikke skape spekulasjoner. Politiet ønsker ofte å holde sine egne pressekonferanser om etterforskningen.

Hovedprinsipp for kommunikasjon med media for IUA Telemark

Følgende funksjoner skal primært uttale seg til pressen:

- Innsatsleder av IUA Telemark.
- Operativ leder av IUA Telemark.
- Informasjons- og kommunikasjonsansvarlig og evt medarbeidere i informasjonsavdelingen.

Andre fag/ressurspersoner kan eventuelt uttale seg innenfor sitt ansvarsområde, basert på fakta.

Intervjuavtaler

Avtal eventuelt intervjutidspunkt mellom pressekonferansene, dersom det er et ønske fra mediene.

Pressemeldinger

Pressemeldinger lages etter hver pressekonferanse og leveres ut til pressen, sendes på e-post til samarbeidspartnere og legges ut på web. Lenker til pressemeldingene legges ut på Facebook og Twitter og evt. andre sosiale medier.

Informasjonsmøter

Den kommunikasjonsansvarlige gir råd til ledelsen i IUA Telemark og kommunene om behov for informasjonsmøter for publikum eller pårørende. Informasjonsmøter for berørte/pårørende og publikum skilles fra hverandre. Sted avklares etter situasjonen og hvor den har inntruffet.

Internett:

På aksjonens internettnettportal skal det jevnlig legges ut pressemeldinger. På aksjonens internettportal samles også bakgrunnsinformasjon og all aktuell publikumsinformasjon. Internett skal oppdateres kontinuerlig – også i perioder hvor det ikke skjer noen utvikling. Gjenta tidligere informasjon, fakta, presisjoner, beroligende informasjon til innbyggerne. Faktainformasjon samles på aksjonens internettportal, slik at det kan henvises til dette ved henvendelser fra presse, myndigheter, politikere og studenter.

Bakgrunnsinformasjon:

Kommunikasjons- og informasjonsavdelingen samler inn bakgrunnsinformasjon, statistikk og lignende. Dette legges ut på web og deles ut til pressen på stedet.

Kommunikasjons- og informasjonsavdelingens ansvar for øvrige arbeidsoppgaver:

- Samle faktainformasjon.
- Informere observatører.
- Følge medieomtale i aviser, radio, fjernsyn, internettaviser.
- Lytte til rykter – sjekk rykter.
- Informere IUA-ledelsen, ansatte/kriseledelsen i kommunene.
- Skape allianse med media.
- Tilby mediene bakgrunnsinformasjon i de periodene det ikke skjer noe.

- Oppdatere den delen av innsatsplanene som sørger for informasjon til ansatte hver dag, senere i aksjonen blir dette redusert til hver uke.
- Sørge for dokumentasjon av innsats og organisering.
- Sørge for at det jevnlig tas bilder.
- Lage foredrag for ledelsen i IUA Telemark.

Temaer som skal gjennomgås på hver pressekonferanse, og gjentas i pressemeldinger/bakgrunnsinformasjon

- Om status for aksjonen.
- Hvor mange mannskaper som deltar.
- Hvor omfattende krisen er.
- Hvordan utviklingen er redningsarbeidet – om krisen er under kontroll.
- Konsekvenser.
- Hva som er ledelsens videre strategi.
- Hvem som har ansvaret for redningsarbeidet.

OBS: Vær åpen og ærlig om eventuell negativ utvikling.

Publikumsinformasjon: Ansatte ved servicesentrene i kommunene.

Porsgrunn 23.03.2010
Vivi Sævik